

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An Episcopus possit esse Iudex in re sua, vel ecclesiae. Cap. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

lega viuente alter ceperit uti iurisdictione: tunc enim poterit solus procedere *cap. licet undique eod. tit.* nam regulariter vno defuncto, aliorum officium expirat, quando simpliciter dati sunt sine illa clausula, quod si non omnes & c. *cap. vno delegatorum*, & ibi *glos. & DD. eod. tit. de off. deleg.* secus si causa commissa fuerit cum dicta clausula: tunc enim si collegae requisiti declarauerint, quod nequeunt interuenire, possunt alij soli procedere *iuxta cap. prudentiam eod. tit. & dicunt DD. quos refert Marant. de ordin. Iudic. par. 4. dist. 5. num. 30.*

- 9 Quæres, an Ordinarius possit punire delegatum, si procederet in casu non comprehenso in sua commissione? affirmatiue respondent DD. *apud Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 431.* quemadmodum Iudici volenti mandare, executioni sententiam nullam impune potest resisti *iuxta glos. commun. receptam in cap. ex litteris ver. denunciatis irritum de off. deleg.* sed contrarium videtur decidere *text. in cap. cum contingat de Rescript. vbi ordinario nulla tribuitur potestas, ut inter delegatos, aut partes de iurisdictione dijudicet. vnde ad Principem videtur esse recurrendum, vide Bart. in l. si quis violauerit in fin. ff. de Rer. diuis.*

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus non potest esse iudex vbi agitur de ipsius bonis patrimonialibus, sed in tali casu

ab utraque parte eligendi sunt arbitri.

- 2 Ab huiusmodi arbitris ad summum Pontificem appellatur.
- 3 Valet consuetudo, ut Episcopus committat alteri causam propriam.
- 4 Subsistente manifesta, & rationabili causa, quæ spectet ad dignitatem, & honorem ecclesie, potest Episcopus esse iudex in causa propria.
- 5 Quando Episcopus possit suos subditos ad charitativum subsidium soluendum cogere.
- 6 Qui teneantur ad charitativum subsidium.
- 7 Episcopus potest esse iudex, quando ea causa non est persona, sed ecclesie, potest tamen recusari in tali casu.
- 8 Episcopus non potest esse iudex vbi agitur de fructibus bonorum mensis Episcopalis, sed in huiusmodi causis Vicarius Episcopi erit iudex competens.
- 9 Quid si Vicarius Episcopi recusetur.

C A P. X.

An Episcopus possit esse iudex in re sua, vel Ecclesie.

 Ico 1. quod Episcopus non potest esse iudex, vbi agitur de ipsius bonis patrimonialibus, aut temporalibus *l. vn. C. ne quis in sua caus. Ant. de Butr. in capit. cum venissent sub num. 9. & 10. de Iud. & ibi etiam Abb. num. 19. Bar-*

Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. al. 54. num. 150. ver. quando Episcopus, sed in tali casu ab vtraque parte eligendi sunt arbitri, qui in Iudicijs locum suffecti negotium dirimant cap. si clericus 11. q. 1. Maran. de ord. iudic. par. 6. ver. & quandoque appellatur num. 376. Zerol. in Prax. Episc. ver. Appellatio ver. ad Decimum sextum Cap. pyc. dec. 137. num. 4. à quibus quideam Arbitris ad summum Pontificem appellatur Marant. & Zerol. locis cit. valeret tamen cōfuctudo, vt Episcopus committat alteri causam propriam Felia. in cap. cum venissent in fin. de Iudic. Surd. conf. 50. nu. 34. lib. 1.

4 Dico 2. quod subsistente manifesta, & rationabili causa, quæ spectet ad dignitatem, & honorem Ecclesiæ, potest Episcopus esse iudex in causa propria cap. Romana de Pœn. in 6. & tradunt Doctores, quos refert, & sequitur Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. al. 87. nu. 6. Vnde si redditus propriæ ecclesiæ non sufficiant, potest subditos suos ad charitatiuū subsidium soluendam cogere non obstante appellatione iuxta cap. cum Apostolus 8. prohibemus de Censibus. quod intelligitur de subditis ecclesiasticis, hoc est de Clericis non exemptis habentibus sufficientia beneficia. cap. conuente de offic. ordin. & ideo ad id laicos compellere nō potest cap. quia cognouimus 10. q. 3. Barbos. loco cit. num. 40. & 41. vbi citat Bellecin. de Charitat. subsid. quest. 26. Azor. instit. mor. p. 1. lib. 9. cap. 14. q. 6. neque ele-

ricos exemptos, aut Regulares, nisi habeant populum non exemptum, vel in priuilegio exemptionis adsit illa clausula, volumus autem, quod ecclesia huiusmodi exempta cum charitate priori cū Episcopo suo remaneat, vt dicunt Doctores, quos refert Barbos. d. n. 3. al. 87. n. 47. quamuis contrariū teneant alij apud Bellett. Disquis. cleric. tit. de Cler. debit. s. 12. n. 18. neque clericos non habentes beneficia ecclesiastica Nam. conf. 5. de Censib. neque pauperes, vt post Host. Imol. & alios dicit Bellett. loco cit. num. 19. pauper verò clericus dicitur, qui ex redditibus non percipit ultra decentem victum Quarant. in ver. Concilium prouinciale nu. 8. Piasec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 2. num. 11. idemq. dicendum est de monialibus pauperibus non habentibus redditus ultra summam 14. ducatorum, auri de camera pro victu cuiuslibet monialis iuxta constitutionem Pij IV. vt dicit Bellett. ibidē num. 24.

7 Dico 3. quod Episcopus potest similiter esse iudex, quando ea causa non est personæ, sed ecclesiæ, & utilitas principaliter respicit ecclesiā, puta si agitur, quod res emphiteotica reuerfa sit, seu deuoluta ad Episcopatum, ita tenent Canonista communiter, vt dicit Bald. in l. 1. num. 3. C. nē quis in sua causiud. Redoan. de Reb. eccl. non alien. q. 78. cap. 8. num. 5. Calder. conf. 6. in fin. de Iud. quod intellige parte non contradicente, non autem illa inuita: potest enim Episcopus in tali casu vt spec-

specus ratione affectionis ad cau-
sam recusari *Calder. loco cit. Ricc.*
in Prax. for. eccles. par. 2. res. 203. &
in collect. decis. 1706. par. 5. Piasec.
par. 2. cap. 4. num. 4. Philipp. Franc.
in cap. postremo vers. quinto queri-
tur de appell. & de magis commu-
ni testatur Capyc. decis. 137. num. 6.
Vnde in tali casu etiam Vicarius
Episcopi recusari potest *cap. insu-*
nuante de offic. deleg. Crauet. conf.
6. num. 33. tom. 1. Surd. conf. 50. nu.
16. lib. 1. Scacc. de Appell. q. 2. n. 68.
nisi electus fuerit, vel confirma-
tus à Papa, *Sbrozz. de Vic. Episc.*
lib. 3. q. 14. num. 11. Barbof. d. par. 3.
al. 54. num. 150. vers. limita 3. &
hæc est verior opinio, quicquid
dicat Antonin. *var. resol. lib. 1. res.*
48. num. 3. & 9. Felin. in cap. cum
venissent nu. 7. de iud. & alij apud
Belleit. tit. de exempt. Cleric. à Sta-
tut. secul. l. 1. num. 36. asserentes,
Episcopum in causa suæ ecclesiæ
non posse allegari suspectum.
8 Dico 4. quod Episcopus non
potest esse iudex, ubi agitur de
fructibus honorum mensæ Episco-
pali: quia tunc agitur principa-
liter de proprio commodò *per d:*
tex. in d. cap. si Cleric. 11. q. 1. Alex.
conf. 79. nu. 2. vol. 1. Natt. conf. 174.
num. 7. lib. 1. Surd. conf. 50. nu. 11.
lib. 1. Barbof. d. par. 3. al. 54. n. 150.
vers. quando Episcop. nemo enim
potest esse actor, & iudex *cap. cõ-*
querente de restit. spol. d. l. vn. C. Nè
quis in sua caus. iud. verum cum
huiusmodi causæ spectent ad fo-
rum Ecclesiasticum, Vicarius E-
piscopi erit iudex competens, nisi
recusetur *Riminal. sep. d. conf. 539.*
9 *num. 1. Surd. d. conf. 50. num. 16. si*

verò recusetur, de iure erunt eli-
gendi ab vtraque parte arbitri,
qui negotium terminent *iuxta cõ-*
tatum tex. in d. cap. si clericus.

S V M M A R I V M.

- 1 Regulariter à Vicario ad Ar-
chiepiscopum, seu superiorem ap-
pellatur, limitatur num. 2. & 3.
- 4 A sententia Archidiaconi ad E-
piscopum appellatur.
- 5 An à decreto interlocutorio
Visarij appellari possit ad Epi-
scopum.

C A P. XI.

Quo casu à sententia Vica-
rij appellari debeat ad
Episcopum.

Regulariter à Vicario
non ad Episcopum,
sed ad Archiepisco-
pum, seu superiorem
appellatur *cap. 2. de consuet. in 6.*
cap. Romana de appell. eod. lib. hoc
tamen intelligendum est, quando
Vicarius uti iudex ordinarius pro-
cedit: quia tunc facit vnum tribu-
nal, & consistorium cum Episco-
po *Garc. de benef. par. 5. cap. 8. n. 28.*
& alij apud Barbof. de offic. & pot.
Episc. par. 3. al. 54. num. 45. cen-
setur autem Vicarius iudex ordina-
rius quoad illas causas, quæ iure
communi, & generali ei conce-
duntur; & ideo in alijs, quæ in
generali concessione non veniunt,
puta beneficia conferre, & simi-
lia, si specialiter per Episcopum
Vicario concedantur, non ordi-
na-